

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 09-10-2023

Mødedato Mandag d. 09. oktober 2023 kl. 16:30

Mødested Virtuelt

Mødedeltagere Kenneth Muhs, Sonja Marie Jensen, Suzette Frovin, Michael Gertsen, Martin Huus, Pia Kondrup Juul-Nielsen, Jørgen Jørgensen, Kaj Refslund, Lone Smidt

Indholdsfortegnelse

Budget 2024 med overslagsårene 2025-2027 (2. behandling).....	3
Orientering: Åbne meddelelser.....	8
Lukket: Orientering: Lukkede meddelelser.....	9
Underskriftsside.....	10

Punkt 1: Budget 2024 med overslagsårene 2025-2027 (2. behandling)

S2023-111127

Sagsfremstilling

Der er 28. september 2023 indgået en politisk aftale om budget 2024 mellem Venstre, Konservative og løsgænger Rameesh T. Sambanther.

Forligspartierne anerkender, at Nyborg Kommune i de kommende år står overfor et mindre økonomisk råderum og en nødvendig omprioritering af serviceudgifterne med omtanke.

Regeringen og KL har 25. maj 2023 indgået en historisk meget stram økonomiaftale for 2024 af hensyn til samfundsøkonomien. For at undgå sanktioner skal kommunerne overholde de udmeldte service- og anlægsrammer i økonomiaftalen for 2024.

Forligspartierne er enige om, at formålet med den økonomiske politik i Nyborg Kommune er at sikre en sund og bæredygtig økonomi, som kan medvirke til at skabe gode økonomiske rammer for service, aktiviteter og trivslen i kommunens organisation.

Den politiske aftale om budget 2024 medfører, at der samlet set er balance på budgettet og de økonomiske målsætninger er opfyldt.

- Driftsresultat på årligt 75 mio. kr. og servicerammen er overholdt.
- Driftsudvidelser til service og demografisk udgiftspres svarende til 31,321 mio. kr. i 2024, 30,959 mio. kr. i 2025, 31,690 mio. kr. i 2026 og 41,689 mio. kr. i 2027.
- Besparelser og effektiviseringer på 43,220 mio. kr. årligt på grund af konsekvenser af økonomiaftalen og ny lovgivning, herunder manglende kompensation fra staten vedrørende prisstigninger, realvækst på social- og handicapområdet, demografisk udgiftspres på ældreområdet, afskaffelse af store bededag, administrative besparelser, kollektiv trafik, klima og grøn omstilling m.v.
- Anlægsudgifter på 300 mio. kr. over de næste 4 år svarende til gennemsnitligt 75 mio. kr. årligt til investeringer i borgernære serviceområder, flere vuggestuepladser, sundhedshus, tandklinik, slotsprojektet, byudvikling og infrastruktur, nye cykelstier og trafiksikkerhed m.v.
- Anlægsudgifterne finansieres af skatter og generelle tilskud fra staten, herunder den politiske målsætning om et samlet driftsoverskud på 75 mio. kr. årligt.
- Styrkelse af likviditeten (ultimo) fra 53,084 mio. kr. i 2024 til 61,798 mio. kr. i 2027.
- Nyborg Kommune har afviklet den tidligere historisk store gæld på 453 mio. kr. og er nu en af de kommuner i landet, som har den laveste gæld pr. indbygger.

Serviceudgifterne ligger på et historisk højt niveau

Serviceudgifterne pr. indbygger ligger på et historisk højt niveau i Nyborg Kommune målt i forhold andre kommuner og den udmeldte serviceramme fra staten. Der er gennem flere år afsat ekstra midler til et kvalitetsløft og et øget demografisk udgiftspres indenfor bl.a. dagtilbud, skoler, sundhed og ældre, social og handicap, hjælpemidler mv.

Væksten i serviceudgifterne pr. indbygger i Nyborg Kommune har været større end landsgennemsnittet i perioden 2021-2023. Denne udvikling forventes at fortsætte i de kommende år 2024-2027.

Udgiftspres og omprioritering af serviceudgifterne

Nyborg Kommune står overfor et betydeligt udgiftspres og en nødvendig omprioritering af serviceudgifterne i de kommende år.

- Antallet af ældre over 80 år stiger fra 1.844 personer i 2019 til 3.209 personer i 2034, dvs. en stigning på 1.365 personer svarende til 74% (dvs. pres på økonomi og rekruttering). Hertil kommer, at kommunerne skal overtage flere komplekse sygeplejeopgaver fra et sygehusvæsen, som også er under alvorligt pres.
- Antallet af 6-16 årige falder fra 4.157 personer i 2019 til 3.524 personer i 2034, dvs. et fald på 633 personer svarende til -15,2%. Men driftsudgifterne bliver ikke reduceret tilsvarende på grund af bæredygtig økonomi til skolerne.
- Ekstraordinært høje prisstigninger, som ikke bliver kompenseret af staten. Kommunerne skal gennemføre kompenserende besparelser for at overholde servicerammen, anlægsrammen og sikre finansiering.
- Vækst i udgifterne til det specialiserede socialområde på 25-30 mio. kr. årligt, som ikke bliver kompenseret af staten.
- Udgifter til klima og grøn omstilling, som ikke bliver kompenseret af staten.

Ændringsforslag fra Socialdemokratiet og SF

Socialdemokratiet og SF har 21. september 2023 fremsendt ændringsforslag til budget 2024, jf. vedlagte bilag.

Økonomiske konsekvenser

Der vedlægges bevillingsoversigt, investeringsoversigt og takstoversigt.

Driftsresultat

Der budgetteres med et årligt driftsoverskud på 75 mio. kr. i 2024-2027.

Der er i den politiske aftale om budget 2024 afsat ekstra midler til serviceudgifter og et demografisk udgiftspres svarende til 31,321 mio. kr. i 2024, 30,959 mio. kr. i 2025, 31,690 mio. kr. i 2026 og 41,689 mio. kr. i 2027.

Servicerammen

Der budgetteres med serviceudgifter på 1.743,394 mio. kr. i 2024, hvilket overholder den udmeldte serviceramme i 2024. Der er tale om et historisk højt niveau i forhold til serviceudgifterne, hvilket både skyldes tidligere års politiske prioriteringer og den ekstra finansiering som kommunen er blevet tilført i forbindelse med økonomiaftalen og udligningsreformen.

Besparelser og effektiviseringer

Regeringen og KL har 25. maj 2023 indgået en historisk meget stram økonomiaftale for 2024 af hensyn til samfundsøkonomien. For at undgå sanktioner skal kommunerne overholde de udmeldte service- og anlægsrammer i økonomiaftalen for 2024.

Der er indarbejdet konsekvenser af økonomiaftalen og ny lovgivning svarende til besparelser på 43,220 mio. kr., herunder manglende kompensation fra staten vedrørende prisstigninger, realvækst på social- og handicapområdet, demografisk udgiftspres på ældreområdet, afskaffelse af store bededag, administrative besparelser, kollektiv trafik, klima og grøn omstilling m.v.

Social- og Handicapudvalget og Økonomiudvalget har besluttet at gennemføre en ekstern BDO analyse af hele socialområdet i efteråret 2023 for at få et bedre samlet beslutningsgrundlag i forhold til vurdering af fremtidige muligheder for omprioritering og eventuel tilpasning af serviceniveauet fremadrettet.

Anlægsudgifter og -indtægter

Der budgetteres med anlægsudgifter på 300 mio. kr. over de næste 4 år svarende til gennemsnitligt 75 mio. kr. årligt fordelt med rådighedsbeløb på 91,205 mio. kr. i 2024, 93,191 mio. kr. i 2025, 57,7 mio. kr. i 2026 og 57,904 mio. kr. i 2027. Den udmeldte anlægsramme på 91,205 mio. kr. er overholdt i 2024.

Der budgetteres med anlægsindtægter på 4,0 mio. kr. i 2024.

Samlet drifts- og anlægsresultat

Det samlede drifts- og anlægsresultat viser et underskud på 12,205 mio. kr. i 2024.

Afdrag på lån

Nyborg Kommune har afviklet den tidligere historisk store gæld på 453 mio. kr. og er nu en af de kommuner i landet, som har den laveste gæld pr. indbygger.

De resterende lån på 17,205 mio. kr. i regnskab 2022 er uopsigelige i forhold til Landsbyggefonden og er finansieret via huslejeindtægter på driften. Det ene lån udløber i 2032 og de to sidste lån udløber i 2034.

Der budgetteres med årlige afdrag på 2,668 mio. kr. til afvikling af resterende gæld.

Likviditet ultimo

Der budgetteres med en styrkelse af likviditet (ultimo) fra 53,084 mio. kr. i 2024 til 61,798 mio. kr. i 2027. Forligspartierne er den forbindelse enige om at styrke likviditeten med 15,798 mio. kr. ved at nedlægge en række anlægspuljer i 2023 samt budgettere med en forventet kursgevinst på 10,0 mio. kr. af værdipapirer ultimo 2023.

Overførsel af uforbrugte bevillinger

Byrådet har i forbindelse med ledelsesrapportering pr. 31. maj 2023 besluttet, at der sker en opstramning i forhold til overførselsadgangen af uforbrugte bevillinger til efterfølgende år.

Videreførelse af uforbrugte bevillinger vanskeliggør overholdelsen af service- og anlægs-rammer og medfører et øget udgiftspres, når de opsparede midler bliver udmøntet i efterfølgende år.

Driftsbevillinger bortfalder ved regnskabsårets udløb og kan kun videreføres til efterfølgende år, hvis byrådet beslutter at videreføre uforbrugte driftsbevillinger.

Der kan overføres uforbrugte driftsbevillinger på selvstyrende områder svarende til maksimalt 2% af budgetrammen, dog vil et eventuelt underskud blive overført fuldt ud til afvikling i efterfølgende år.

Uforbrugte driftsbevillinger til konkrete og planlagte projekter kan overføres svarende til restbudgettet. Der kan ikke overføres generelle fællespuljer, der vil medføre overskridelse af servicerammen i efterfølgende år.

Der kan overføres uforbrugte anlægsbevillinger til efterfølgende år vedrørende konkrete anlægsprojekter. Der kan ikke overføres generelle anlægspuljer, der vil medføre overskridelse af anlægsrammen i efterfølgende år.

Ejendomsskat

Som følge af boligskatteforliget er der fra 2024 ændringer vedrørende boligskatteregler og ejendomsvurderinger samt opgaver på ejendomsskatteområdet, som overdrages fra kommuner til staten fra skatteåret 2024.

Opgaver der overgår til staten:

- Beregning og opkrævning af ejendomsskat.
- Inddrivelse af ejendomsskat og bidrag fra skatteåret 2024.
- Permanent indefrysning af grundskyld.
- Pensionistlån vedrørende grundskyld.
- Drift af it-systemer til at understøtte opgaverne.

Opgaver der forbliver i kommunerne:

- Budgettering og opfølgning på ejendomsskatter.
- Vedtage skattesatser i forbindelse med budgettet.
- Drift af ejerfortegnelsen og fritagelser.
- Beregning og opkrævning af bidrag.
- Pensionistlån vedrørende eventuelt bidrag og tilslutningsafgift.

Nye boligskatte regler og ejendomsvurderinger træder i kraft fra 2024. De nye ejendoms- og grundvurderinger er for de fleste ejendomme højere end de hidtidige vurderinger, der stammer fra 2011 og desuden er blevet nedsat ekstraordinært i 2013 og 2015. I boligskatte reglerne er fastsat, at det samlede skatteprovenu fra grundskylden i den enkelte kommune ikke må stige, men skal svare til det, der ellers var blevet betalt, hvis reglerne ikke var ændret.

Konsekvensen er dermed, at de nye grundskyldspromiller nødvendigvis skal være væsentligt lavere, for at skatteprovenuet fra grundskylden forbliver uændret. Grundskyldspromillerne bliver derfor fra 2024 sat ned i alle landets kommuner på grund af indførelsen af de nye boligskatte regler.

Ejendomsskatte loven af 03/06/2023 fastsætter at:

§ 28. Kommunalbestyrelsen fastsætter satsen for grundskyld i forbindelse med den endelige vedtagelse af kommunens årsbudget for det kommende regnskabsår. For indkomstårene og kalenderårene 2024-2028 kan kommunalbestyrelsen dog ikke fastsætte satsen for grundskyld højere end satsen angivet for den pågældende kommune i bilag 1 (Kommunespecifikt loft for grundskyldspromille for indkomstårene og kalenderårene 2024-2028: Nyborg Kommune 12,8 promille.

I Nyborg Kommune indebærer de nye ejendomsvurderinger således, at grundskyldspromillen nedsættes fra 27,83 promille til 12,8 promille i 2024.

Indstilling

Det indstilles:

- at følgende budgetforslag sættes til afstemning:
 - 1). Ændringsforslag fra Socialdemokratiet og SF
 - 2). Budgetforslag fra 1. behandling med ændringer som følge af den indgåede politiske aftale af 28. september 2023 om budget 2024 mellem Venstre, Konservative og løsgænger Rameesh T. Sambanther.
- at der vælges selvbudgettering som budgetforudsætning for skatter og generelle tilskud i stedet for statsgaranti.
- at skatteudskrivningen fastsættes til en indkomstskat på 26,3 procent, kirkeskat 1,0 procent, grundskyld 12,8 promille. Dækningsafgiften er afskaffet for alle ejendomme, og der opkræves ikke byggesagsgebyr (private + erhverv).

Sagen afgøres i

Byrådet

Aktuel beslutning på Økonomiudvalget 2022-2025 09-10-2023

Oversendes til byrådets 2. behandling.

Bilag

POLITISK AFTALE 2024 - 28092023 (endelig)

BILAG 1 Investeringsoversigt 2024-2033 - 28092023

BILAG 2 Politisk aftale om besparelser 2024 - 28092023

Bevillingsoversigt 2024 - 28092023

Takstoversigt 2024 28092024

OPFØLGNING PÅ DEN POLITISKE AFTALE 2024 - 30092023

Budgetoplæg 2024 fra Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti

Punkt 2: Orientering: Åbne meddelelser

S2023-361

Sagsfremstilling

Åbne meddelelser/orientering fra borgmester og udvalgsmedlemmer.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget.

Aktuel beslutning på Økonomiudvalget 2022-2025 09-10-2023

Intet.

Punkt 3: Lukket: Orientering: Lukkede meddelelser

S2023-361

Punkt 4: Underskriftsside

S2023-1730

Indstilling

Det indstilles, at udvalget godkender beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på 'Godkend' i First Agenda.

Aktuel beslutning på Økonomiudvalget 2022-2025 09-10-2023

Godkendt.